

Homoki Gábor laudációja

Homoki Gábor festő, rajztanár 1977. május 10-én Tiszapéterfalván született, a szabadságszerető kurucok földjén, ahol a tiszaháti táj, az anyanyelv szeretetét – kisebbségi létben is – az anyatejjel szívta magába, zárta szívébe, amely kibontakozó, környezet-megőrkítő rajztehetségét táplálta.

A helyi Kölcsey Ferenc középiskola elvégzése után a művészetek felé fordult érdeklődése. Az ismeretszerzés szándékával 1994-ben sikeresen felvételizett az Ungvári Erdélyi Béla Képzőművészeti Koledzs kerámia szakára, amelyet 2000 júniusában fejezett be. Egy tanéven át képzőművészetet oktatott a helyi művészeti iskolában. Az eddig megszerzett tudás elmélyítésének akarata arra ösztönözte, hogy 2001-ben felvételt nyert a Lembergi (Lvovi) Művészeti Akadémiára, szintén kerámia szakra.

Az akadémia elvégzése után 2003-ban újra visszatért a Tiszapéterfalvai Művészeti Iskolába tanítani, amely a több mint ötezer lakosú és öt falut egy polgármesteri hivatalba tömörítő (Tiszabökény, Tiszafarkasfalva, Tiszapéterfalva, Tivadarfalva, Forgolány) magyar közösség tehetséges gyermekeinek elismert gondozóműhelyévé vált. Hiszen ő előtte 1986–1999 között itt tanított a Viskről ideköltözött legendás Pál-házaspár (Pál Lajos zenetanár, népzenegyűjtő, színházi zenei szerkesztő és Pál Katalin karnagy), akik már a rendszerváltás előtt a felnőttekből és fiatalokból álló száztagú Tisza Dal- és Táncegyüttes vezetőiként, majd a művészeti iskolában bevezetett Kodály-módszer szerinti tanítás meghonosítói, magas szintű népzenei oktatás úttörőiként szereztek szakmai hírnevet. Egy ideig Pál Lajos a Péterfalvi Zeneiskola igazgatója volt. Tanítványai kitűnő eredményekkel szerepelnek országos versenyeken. 1994-től a mai napig szervezik a Kárpátaljai Népzene, Néptánc és Kézműves Tábort. Elindították az Általmennék én a Tiszán Népdaléneklési Versenyt. Kezdeményezésére itt született meg a tiszaháti magyar folklórt népszerűsítő Pál család zenekara, melynek tagja lett két gyerekük, Eszter és István. Később Pál István „Szalonna” és bandája

DUPKA GYÖRGY (1952) kárpátaljai magyar író, PhD történész, szerkesztő. A Magyar Értelmisségek Kárpátaljai Közösségének (MÉKK) elnöke, a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet egyik alapítója és jelenlegi igazgatója, a Szolyvai Emlékpark Bizottság titkára.

néven vonult a köztudatba, azon túl, hogy húszas évei elejétől a Magyar Állami Népi Együttes zenekarvezető prímása, napjaink egyik legkiválóbb népzenei hegedűse lett. Bandájában fellépő testvére, Pál Eszter szintén elismert népdal-énekes lett.

Mindezt azért említem, hogy érzékeltessem, milyen miliőben formálódott Homoki Gábor vezetői és alkotói karaktere. 2004–2017 között ő lett az intézmény igazgatója, aki vállalta elődje örökségének folytatását, és a zenei oktatás szintjére emelte a művészeti képzést is. Tehetséges tanítványa volt többek között Kutasi Csaba, aki az Erdélyi Béla Művészeti Akadémia végzőse már. Tizenhárom éven át tartó, sikerekben bővelkedő vezetői pozícióját feladta, illetve lecserélte tanári állásra, hogy csakis az alkotásnak áldozza minden szabad idejét, azonban a gyerekek az iskolai órákon, a nyári táborozók a tanár úrtól továbbra is agyagozást is tanulhatnak. A kerámiakészítés megvalósításának műhely ötletével is foglalkozik, ahol művészi és népi jellegű munkák készülnek.

Az okleveles keramikus időközben műfajt váltott, az olajfestészet területére irányul az érdeklődése, nem az agyag, a korong, hanem az ecset, a színkeverő paletta ejti végérvényesen rabul. 1997-től foglalkozik komolyabban festéssel, új technikákkal kísérletezik. Képeivel egyre többször jelen meg 2007-től a csoportos kiállításokon, Ungváron, Beregszászban, Nagyszőlősen és az anyaország, főleg Budapest egyes galériáiban. Gazdag festői tevékenységére a helyi sajtókiadványok, a szakmai műhelyek is felfigyelnek.

Mint pályakezdő képzőművész jelentős anyagi áldozatot is követelő küzdelmet folytatott az önálló kiállítások megvalósítása érdekében. A tízéves kemény munka eredményeként megalkotott táblaképeit 2007-től többször mutatta be a szülőfalujában a 1980-as évek végén a György-kastélyban létrehozott Péterfalvai Képtárban, amely az ezredforduló után „amolyan kedves oázissá válik a kárpátaljai festőművészek számára”. Hogy mitől rangos ez a galéria? A kétszintes kúria hét terme több mint 200 legjelesebb kárpátaljai festőművész alkotásainak adott állandó otthont. A nyolcadik terem az aktuális csoportos és egyéni bemutatók színtere. A kárpátaljai magyarság legnagyobb szépművészeti gyűjteményének egyébként már komoly múltja van, hiszen még a Határőr Kolhoz Agrárcég idejében döntött úgy az egykori történelemtanári és iskolaigazgatói gyakorlattal rendelkező, művészetpártoló és mecénás Bíró Andor, a vállalat egykori elnöke, hogy évente néhány napra meghívja Kárpátalja festőművészeit egy alkotótáborba, amelynek során az elkészült képek egy része a Péterfalvai Képtár állományát gyarapítja. Nos, Homoki Gábor is folytatja a „bíró-andori” nemes kezdeményezést, és erre biztatja művésztársait is. Egyik tanítómestere, Balla Pál, aki egyben a képtár szakmai kurátora volt, javaslatára itt alakult meg a Munkácsy-émlékévből a MÉKK Munkácsy Mihály Képzőművészeti Egyesülete (felelős titkára Fuchs Andrea grafikus), amelynek Homoki Gábor is alapító tagja lett Réti János, Klisza János, Harangozó Miklós, Soltész Péter, Turák Angéla, Fuchs Andrea és mások társaságában. Azóta intenzív szervezeti életet él.

Bekapcsolódott az Ugocsai művészek tevékenységét segítő Sevlush Képzőművészeti Egyesület (elnöke Marinics Sándor festőművész), valamint az Impasto és a Révész képtár munkájába, valamennyiüknek Révész Imre a vonzó példakép, aki a nagyszülősi városi temetőben nyugszik. Szellemi nagyságától Homoki Gábor is inspirációt kapott. 2017-től így lett a rangos Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társaság (elnöke: Kulin Ágnes képzőművész) tagja. A „révészeselek” hűek maradnak az Erdélyi Béla és a Révész Imre által vallott eszmékhez is. A szülőföldjének értékeihez ragaszkodó Homoki Gábor 2018-ban a már említett Péterfalvai Képtár mellett létrehozta a Bíró Andor Alkotótábort, melynek alapítói és első kiállítói Erfán Ferenc, Kopriva Attila, Villásek Tibor és mások, ők is kötelezettséget vállaltak, hogy munkáikkal a helyi képtárat gyarapítják.

Az utóbbi évtizedben egyre gyakrabban mutatja be munkáit a kárpátaljai megyei központban, Ungváron (MÉKK-Carpatica art expo, RIT-tárlat stb.), az ország fővárosában, Kijevben (Pecserszkaja Lavra Galéria), valamint az anyaország nagyobb helységeiben megrendezett csoportos és egyéni kiállításokon, ahol a szervezőktől elismerő oklevelekben részesült.

Az egyik legrangosabb tárlatát 2020. január–februárban rendezték meg Budapesten a Kárpát-Haza Forrás Galériában a Nemzetstratégiai Kutatóintézet támogatásával. Az itt kiállított festményeit földije, Erfán Ferenc festőművész, MMA tag, a Boksay József Kárpátaljai Megyei Szépművészeti Múzeum igazgatója mutatta be. A reprezentatív tárlatot a szakmai sajtó is nagyra értékelte.

Az újabb alkotásain felfedezhetőek a kerámiaművészetre jellemző stílusjegyek, a kompozíciós egyszerűség, a stilizáció, a dekorativitás. Habár többnyire realista stílusban alkot, nagyon közel áll hozzá az expresszionizmus és impresszionizmus, illetve nagyon szereti a dekoratív festészetet is, amelyen fellelhetők az Erdélyi-Boksay névvel fémjelzett iskola és a nagybányai műhely jellegzetes színvilágának egyes jegyei. Kedvenc témái a szülőföldjének ékessége, a kanyargó szőke Tisza. Partmenti árterületét az éltető vízből kisarjadtt göcsörtös fűzfák, az ég felé ágaskodó karcsú nyárfák, a madárdaltól hangos rekettyebokrok, a buja mezei virágokkal díszített tisztások öveznek, amelynek arculatát az egymás váltó évszakok alakítják, ezen belül domináns szerepet tulajdonít a nyári, téli, őszi és tavaszi rejtelmes színek megjelenítésének és megörökítésének. A letűnő magyar parasztvilág néprajzi értékeit menti a vászakra, ahol az öreg házikók, tájmúzeumba vonult életviteli eszközök, tárgyak, a falusi életet sugárzó – hol zajos, hol nyugalmas – utcaképek, az időtlenségbe emelt csendéletek láthatók. Táblaképein a magyar falusi életet meghatározó hit témái is jelen vannak, Isten hajléka, a krisztusi megváltás, az evangélium. Ezekben a festményeken érzékelhető a festőművész lélekemelő önkifejezőmódjának szuggesztív alkotóereje, a közösséget megtartó keresztény hitvallása.

Homoki Gábor önmagát egyszerűen „kolorista festőművésznek” nevezi. „Fontos, hogy ebben a rohanó világban rámutassak a környezetünkben azokra az apró csodákra, melyekre sokan figyelmet sem fordítanak” – vallja Homoki

Gábor. A Péterfalván élő és alkotó Homoki Gábor kinyilatkoztatott életcélja az értékörzés, gyarapítás és jövőépítés. Egy-egy tárlatának összbenyomását úgy is összegezhethjük Szervátiusz Klárát idézve: „IsmerkedjeteK ezzel a nagyszerű magyar festővel, Barátaim! Egy 21. századi impresszionista, a nagybányaiak folytatója, de színben, érzelemben, hangulatban Kárpátalja lelke szól hozzánk.” Kérem, engedjék meg, mint Homoki Gábor földijének, közeli barátjának, hogy szeretettel és tisztelettel gratuláljak eddigi életművét értékelő szakmai elismeréséhez. Az idei kitüntetettnek a Szervátiusz Jenő-díjat a Szervátiusz Alapítvány elnöke, a Kossuth-díjas szobrász özvegye, Szervátiusz Klára nyújtja át.

Homoki Gábor: Amorfüvegformák IV.